

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-22/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-302/2022.)

Érintett szerv: Budapesti Rendőr-főkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

4. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) a beadványában sérelmezte, hogy 2022. június 23-án fogatosított közlekedésrendészeti intézkedés során retorzív módon léptek fel vele szemben. Beszámolója szerint a rendőr fennhangon közölte a panaszossal, ha nem fogadja el a helyszíni bírságot, feljeleni, sőt fogdával és bilincssel is fenyegetőzött; végül a bírságot sem hagyta a helyszínen kifizetni.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Jelen ügyben a panaszos sérelmezte, hogy a rendőr – a panaszos kérése ellenére – szabálysértési figyelmeztetés helyett helyszíni bírságot kívánt kiszabni vele szemben. A panasz befogadásával összefüggésben megküldött levélben sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92. §-ában megjelölt rendészeti hatáskörében, jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – szabálysértéseket kivizsgálni, illetve szabálysértési eljárás keretében fogatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály Járőrszolgálati Alosztály állományában szolgálatot teljesítő Zs. I. r. törm. és F. Sz. r. örm. 2022. június 23-án 13 óra 6 perckor észlelték, hogy a panaszos személygépkocsijának első hatósági jelzése az első szélvédő mögött, a műszerfalon volt elhelyezve. Ez a tény már önmagában felvetette a KRESZ 5. § (1) bekezdés b) pontjának megsértése, illetve a Szabs. tv. 224. §-a szerinti, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetésének egyszerű gyanúját. Figyelemmel az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, illetve a Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, szabálysértési eljárás kezdeményezése érdekében a járőröknek kötelezettségük keletkezett arra, hogy a panaszost intézkedés alá vonják.

2. Zs. I. r. törm. kérdésére a panaszos közölte, hogy a rossz minőségű utak miatti rázkódások következtében a hatósági jelzést tartó keret csavarjai kilazultak, ezért tette a hatósági jelzést a szélvédő mögé. A rendelkezésre álló rendőrségi dokumentáció tanúsága szerint – szemben a panaszban foglaltakkal – a panaszos azt adta elő, hogy már legalább 5 napja a szélvédő mögött tartja az érintett hatósági jelzést. Zs. I. r. törm. – miután a járművet és annak vezetőjét a közhiteles nyilvántartásokban leellenőrizte – minden körülményt figyelembe véve 10.000 forint helyszíni bírság kiszabását ajánlotta fel, tekintve, hogy több alkalma is lett volna a panaszosnak a problémát orvosolni. Szemben a panaszos állításával – a rendőri jelentések tanúsága szerint – nem növelték a bírság felajánlott összegét.

Mivel a panaszos – bár a cselekményt elismerte – a helyszíni bírságot nem fogadta el (kérte, hogy engedjék el figyelmeztetéssel), a rendőr felhívta a panaszos figyelmét, hogy amennyiben nem fogadja el a helyszíni bírság összegét, vele szemben szabálysértési feljelentéssel fog élni.

A panaszos a bírságot továbbra sem fogadta el, azonban azt a vele utazó párja készpénzben ki akarta fizetni. Zs. I. r. törm. jelentése részben ellentmond a panaszos állításának. A panasz szerint, amikor a panaszos párja ki akarta fizetni a helyszíni bírságot, Zs. I. r. törm. azt közölte, hogy „Már nem fogadok el pénzt és terminál sincs nálam és csekket sem tudok kiállítani”. Ehhez képest a rendőri jelentések szerint Zs. I. r. törm. a következőkről tájékoztatta az érintetteket: „nem tudunk elfogadni készpénzt, az egyetlen lehetőség a helyszíni befizetésre POS terminálon keresztül lenne, amivel mi aznap nem rendelkezünk, így mindenképpen utólag kell majd az összeget rendezni, de ehhez [a panaszos] aláírására van szükség a bírságszelvényen”.

Az intézkedés végén Zs. I. r. törm. figyelemzett a panaszost, hogy amennyiben továbbra is szabálytalanul felhelyezett rendszámmal fog közlekedni, azzal ismét szabálysértést követ el; majd kitért arra is, hogy amennyiben a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, a vele szemben intézkedő rendőr előállíthatja [Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont] (Zs. I. r. törm. jelentésében tagadta, hogy fogdával fenyegetőzött volna.). A szabálysértési eljárás releváns körülményeiről való felvilágosítást követően, Zs. I. r. törm. – jelentése szerint – tájékoztatta a panaszost a rendelkezésre álló jogorvoslati és panasztételi lehetőségeiről is.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítené tisztázni, hogy pontosan milyen módon közölte a rendőr a bírság összegét, és azzal, valamint a szabálysértés folytatásával összefüggésben pontosan milyen tájékoztatást adott.

3. A rendőri jelentések tartalma ellentmond a panaszos állításának a fenyegető jellegű kommunikáció vonatkozásában is. A panaszos arról számolt be, hogy „tisztelen és arrogáns” módon őt fogdával, párját pedig bilincseléssel fenyegették. Ezzel szemben a Zs. I. r. törm. jelentésében arról számolt be, hogy az intézkedés során nem kiabált, csupán a környező forgalom zaja miatt emelte fel a hangját, fenyegetésként értékelhető kijelentést pedig nem tett (csupán figyelmeztette a szabálysértés lehetséges következményeiről). F. Sz. r. örm. ehhez

hozzátette, hogy „az intézkedés végig nyugodt körülmények között zajlott, megfelelő hangnemben”, kényszerítő eszköz alkalmazása – mivel az érintettek alapvetően együttműködők voltak – pedig fel sem merült. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a tényállást.

A vizsgálat megállapításai

1. Fontos megjegyezni, hogy az intézkedő rendőr mérlegelési körébe tartozó kérdés, hogy egy szabálysértés kivizsgálása során pontosan hogyan értékeli a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és azok alapján milyen döntést hoz. Mindez természetesen vitatható szabálysértési eljárás keretében, amelyben a végső döntés meghozatala – amennyiben az érintett nem fogadja el a rendőrség döntését – a bíróságra tartozik. Ennek vizsgálatára a hatásköri szabályok értelmében nincs lehetőségem. Annyi azonban kijelenthető, hogy a panaszos az intézkedés során és a panasz beadványában is elismerte a szabálysértés elkövetését, pusztán – a kívánt szabálysértési figyelmeztetés helyett – felajánlott helyszíni bírságot nem fogadta el. Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az intézkedés ténye és eredménye visszásságot nem okozott.

2. A panaszban megfogalmazott egyéb sérelmek vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, így ezek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. §-ának (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos